

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

INTERNATIONAL ECONOMIC SECURITY PROBLEMS UNDER CONDITIONS OF GLOBALIZATION

УДК 339.9

Харун О.А.

к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин Хмельницький національний університет

Кошівська М.В.

магістр Хмельницький національний університет

У статті досліджено історичне значення поняття «безпека». Визначено новітні загрози системі міжнародної безпеки всіх рівнів. Означено основні проблеми забезпечення економічної безпеки України. Розкрито актуальні виклики глобалізації, які створюють численні загрози економічній безпеці держави. Охарактеризовано вплив процесів економічної глобалізації на формування ринкової стратегії управління економічною безпекою суб'єктів міжнародного бізнесу.

Ключові слова: міжнародна економічна безпека, загрози, глобалізація, система міжнародної безпеки.

В статье исследовано историческое значение понятия «безопасность». Определены новые угрозы системе международной безопасности всех уровней. Отмечены основные проблемы обеспечения экономической безопасности Украины. Раскрыты актуальные вызовы глобализации, которые создают многочисленные угрозы экономической безопасности государства. Охарактеризовано

влияние процессов экономической глобализации на формирование рыночной стратегии управления экономической безопасностью субъектов международного бизнеса.

Ключевые слова: безопасность, международная экономическая безопасность, угрозы, глобализация, система международной безопасности.

The article analyses the historical significance of the meaning of «security». The latest threats to the international security system of all levels are defined. The main problems of providing economic security in Ukraine are mentioned. We developed the relevant challenges of globalization, which create numerous threats to the economic security of the state. We described the influence of economic globalization processes on the formation of a market-based economic security management strategy of international business subjects.

Key words: security, international economic security, threats, globalization, international security system.

Постановка проблеми. Сучасні загрози безпеці існують майже у кожній сфері життєдіяльності. Глобальні зміни, що відбулися у світі, призвели до трансформації поглядів на зовнішню політику, національну безпеку, архітектуру міжнародної безпеки взагалі. Пішло в небуття блокове протистояння, відбувається переоцінка системи ризиків для сучасної держави і, що найголовніше, спостерігається все більша прагматичність у відносинах між країнами, в основі яких домінують економічні чинники [1]. Ціла низка держав, серед яких і Україна, здійснюють трансформацію своїх суспільств з метою знайти своє місце в цивілізованій сім'ї народів, у світовій господарській системі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Основам сучасної природи та формування економічної безпеки присвячені праці як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-економістів: Л. Абалкіна, В. Абрамова, Ю. Алтухова, В. Андрійчука, Г. Андрощука, О. Барановського, І. Білас, І. Бінько, В. Богомолова, А. Блінова, Т. Васильцева, З. Варналія, Я. Васьковську, Г. Вечканова, О. Власюка, В. Воротіна, О. Глазова, А. Горбачук, О. Дзьобань, О. Ільєнко, О. Коломієць, В. Нижника, Р. Пасічного, Г. Пастернак-Таранушенко, Н. Реверчука, Д. Салоха, В. Сенчагова, А. Сухорукова, Т. Хайлова, Т. Чеховича, В. Шлемко та ін. Однак, актуальні проблеми забезпечення економічної безпеки в системі національної безпеки України та шляхи їх вирішення залишилися розкритими лише частково.

Постановка завдання. Метою статті є визначення проблем забезпечення міжнародної еко-

номічної безпеки та шляхів їх вирішення в умовах глобалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження.

При розгляді питань формування поняття «безпека» необхідно зазначити, що воно викликало інтерес ще в давнину і воно вважалося головною складовою будь-якого соціального, економічного, політичного або іншого явища, або структури, тому в стародавні часи першими звернули на нього увагу філософи, а потім уже політики та економісти. Загалом засновниками підходів та вивчення проблеми формування філософського поняття «безпеки» були Демокрит, Аристотель та Платон. Щодо слов'янського суспільства, осмислення цього поняття бере початок у XV ст. у часи посягань на території слов'янських народів Золотої Орди. Історичне значення категорії безпеки в подальшому розглядається у відомих словниках та енциклопедіях [2].

Як попереджав людство ще 1979 року Папа Римський Іван Павло II, «теперішній людині постійно загрожує те, що є справою її рук, що є результатом діяльності її розуму, прагнень її волі. У цьому і полягає трагедія людського існування в її широкому значенні». Отже, глобалізація, науково-технічний прогрес та розвиток різних сфер сучасного світу не тільки дозволяють задовольняти дедалі більші потреби, а й породжують певні негативні наслідки. Крім цього, долаючи одні виклики, людина може створювати нові загрози [3].

Для сучасного розуміння безпеки неприйнятний статичний підхід. У комплексі взаємопов'язаних

елементів безпеки дедалі більшу роль відіграє її економічна складова, яка в ядерному світі стала стрижнем міжнародної та національної стабільності. Виник феномен глобальних фінансових і економічних систем.

До конфліктної ситуації призводять політичні і дипломатичні суперечки, а також і такі фактори, як слабкорозвинена економіка, торгові різні суперечності, неконтрольовані переміщення населення, екологічний стан, наркобізнес, тероризм і права людини.

На зміну «гарячим» та «холодним» війнам прийшли війни митні і торговельні. У цьому контексті економічна безпека розуміється, як сталість прийнятних для міжнародного співтовариства або для окремої країни умов економічного розвитку [4].

Економічну безпеку як доктрину застосував Ф.Д. Рузвельт у період Великої депресії у США (1930-х рр.), маючи на меті вивести країну з глибокої кризи шляхом нормалізації та стабілізації розбалансованих процесів розвитку країни. Економічна безпека розглядалася, як «сукупність умов, що надійно забезпечують суверенітет, захист стратегічних інтересів і повноцінний розвиток суспільства, життя та здоров'я усіх його громадян» [5].

Сучасна світова економіка у своєму розвитку досягла того стану, який вимагає кардинальних змін в міжнародних інституціях її регулювання, запобігання економічним кризам та забезпечення міжнародної економічної безпеки загалом.

Стан світогосподарського процесу на сучасному етапі характеризується поглибленням міжнародного поділу праці за умов впливу науково-технічної революції, посиленням інтернаціоналізації виробництва та обігу, зростанням ролі та фінансового сектору, глобалізацією економічного розвитку. І як наслідок цих процесів – зростання взаємозалежності та єдності країн світу. Уже в цьому закладені передумови ризиків при порушенні зв'язків, економічної небезпеки для всіх суб'єктів світогосподарського процесу, зокрема, в середині міжнародного підприємництва, коли виникають проблеми у розподілі ресурсів, загострюється конкуренція за ринки збуту, з'являються умови економічної кризи. За цих обставин забезпечення міжнародної економічної безпеки стає визначальною домінантою стабільності, злагодженості дій усіх ланок багаторівневої ієрархічної системи світового господарства і вимагає державного регулювання до рівня планетарного масштабу [6].

Транснаціональні компанії поєднують інтереси капіталу та еліт різних країн, унеможлижуючи виникнення надконфліктних ситуацій, здатних призвести до війни. З іншого боку, змінюється сенс поняття «державна таємниця», адже за своєю суттю ТНК повинні бути інтернаціональними, оскільки їх добробут побудований на мирному співіснуванні різних країн. Та згадані переваги вод-

ночас є й недоліками. Відтепер система захисту національних інтересів повинна враховувати, що ТНК на законній основі може передавати патенти, ліцензії, які іноді можуть становити державну таємницю, своїм філіям, що знаходяться у інших країнах, і при цьому нехтувати інтересами будь-якої з держав [7].

Тому повинні відповідно змінитися законодавчі та нормативні акти забезпечення національної, економічної, політичної та військової безпеки. Проте, жодна з існуючих концепцій забезпечення безпеки поки що не врахувала змін, що виникли.

У світі усе активніше використовуються різні види економічної зброї. При цьому розрахунок зроблено правильно: навіщо застосовувати проти конкурента військову зброю, що призведе до певних втрат ресурсів, якщо можна підпорядкувати економіку цієї країни власним інтересам, не втрачаючи жодних ресурсів? Схоже, що людство перейшло до етапу економічних війн [2].

Іншими словами, у світовій економіці під впливом глобалізаційних процесів на країни з різними рівнями економічного розвитку виникають передумови загострення між ними глибоких суперечок, а іноді й конфліктів, що посилює нестабільність та непередбачені наслідки, створює економічну небезпеку та ризики. Все це вимагає від світових організацій першочергового формування адекватних механізмів для координації умов та дій економічної безпеки суб'єктів на всіх рівнях світогосподарського процесу і передусім на світовому рівні. Тому актуальними питанням наразі є такі [6]:

- теоретичне обґрунтування дій міжнародних та національних інститутів;
- створення ефективних механізмів захисту інтересів усіх суб'єктів-учасників міжнародного економічного співробітництва в умовах посилення глобалізації;
- зміцнення економічної безпеки.

Український дослідник О. Коломієць зазначає, що сьогодні спостерігається поява низки новітніх загроз системі міжнародної безпеки всіх рівнів, що потребує координації спільних зусиль держав, міжнародних інститутів і світової спільноти для протидії їм. Особливо значимим стає завдання класифікації причин, які впливають на стан нинішньої системи міжнародної безпеки. А отже, є нагальна потреба – системно і надалі досліджувати цю вагому для світової спільноти проблему, напрацювати ефективні заходи для її розв'язання, що забезпечить стабільність і мир в умовах зростання міжнародної напруги [8].

Відмітимо, що проблема забезпечення безпеки завжди турбувала людство у процесі його цивілізаційного розвитку. Після двох світових воєн та припинення режиму «холодної війни» не виправдали себе сподівання щодо зменшення кількості загроз національній та міжнародній безпеці. Міждержавні

конфлікти, терористичні акти, загроза ядерної війни, надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру продовжують становити велику небезпеку і в XXI столітті.

Сподівання початку 1990-х років на рішучий прорив до нової, більш безпечної системи світового устрою, поки не ствердилися. На зміну загрози тотального ядерного знищення цивілізації прийшли нові загрози і виклики, загострилися проблеми забезпечення безпеки, що зумовлені глобалізацією. Це тероризм і сепаратизм; національний, релігійний та інші форми екстремізму; торгівля наркотичними засобами і організована злочинність; регіональні конфлікти та загроза поширення зброї масового знищення; фінансово-економічні кризи; екологічні катастрофи і епідемії.

Всі ці проблеми існували й раніше, однак, в епоху глобалізації, коли світ став більш взаємопов'язаним та взаємозалежним, вони швидкими темпами почали набувати універсального характеру, реально загрожуючи регіональній, а нерідко й міжнародній безпеці та стабільності, втручаючись у повсякденне життя мільярдів людей [9].

Однією з характерних рис сучасної міжнародної системи стала транснаціоналізація міжнародних відносин, яка характеризується активізацією діяльності недержавних акторів у межах кордонів двох і більше держав. Виникнення транскордонних безпекових проблем, загроз органічно пов'язано з послабленням (або й скасуванням) контролюючої/розділяючої функції державних кордонів, розширення транскордонної співпраці між різноманітними бізнес-структурами та соціальними інститутами, окремими особами, що діють і різних державах [10].

Варто зауважити, що, якщо з переліком загроз безпеці держави визначитися відносно легко (їх ідентифікація відбувається на основі практики), то розробити методи та інструментарій протидії цим загрозам значно складніше. Додатковою проблемою є той факт, що часто ці загрози не є самостійними і комплексно негативно впливають на безпекову ситуацію. Дані загрози є взаємопов'язаними і взаємодоповнючими. До того ж, вплив цих загроз накладається на «традиційні» проблеми національної чи міжнародної безпеки держави. Глобалізаційні процеси та інформаційно-комунікативна революція призвели до феноменального розширення можливостей для «легальних» організацій та суспільних інституцій, однак, водночас відкриваються широкі можливості також і для організацій та угруповань, які деструктивно впливають на розвиток суспільства [11].

Події в Сирії і пов'язані з конфліктом у цій державі масові потоки біженців, загострення проблеми тероризму у Європі, ускладнення гуманітарної ситуації на периферії ЄС, у суміжних

держав, зростання внутрішньої напруженості в окремих державах Європи і посилення націоналістичних, екстремістських партій та рухів – все це чітко ілюструє тенденції в розвитку транснаціональних загроз сучасним державам. Події в Україні також можуть слугувати ілюстрацією ситуації, коли неспроможність держави захистити свій кордон призводить до військово-політичної дестабілізації цілих регіонів. Зрештою, поширення практики так званої «гібридної війни» стає можливим, зокрема, завдяки зростанню прозорості кордонів і неможливості абсолютного контролю транзиту через кордони людей, товарів, фінансів, інформації. Держави змушені діяти в нових реаліях трансформації системи міжнародних відносин [8].

Принципова риса даного періоду полягає в тому, що на зміну домінанті глобальної загрози прийшла маса потенційних загроз: меншого масштабу, але при цьому досить серйозних за своїми наслідками для міжнародного миру й стабільності, таких, що зачіпають інтереси багатьох держав. За таких умов створення ефективної системи міжнародної безпеки вимагає об'єктивної, безпомилкової оцінки можливих внутрішніх і зовнішніх, воєнних та невоєнних загроз. Серед невоєнних загроз найбільш небезпеку для європейських країн (у тому числі країн Центрально-Східної Європи) можуть становити:

- розвиток економічної кризи в країнах, які входили до складу СРСР, також у східноєвропейських держав;
- зростання безробіття;
- екологічні негаразди, пов'язані з порушенням природного середовища у великих районах як на заході, так і на сході Європи;
- поширення нових видів наркотичних засобів;
- поширення нових видів захворювань, які важко піддаються лікуванню (СНІД, атипова пневмонія тощо);
- демографічний спад;
- неконтрольована міграція з країн «третього світу» [9].

У зв'язку з цим, проблематика становлення якісно нової системи міжнародної безпеки є дуже актуальною, що пояснюється не тільки її абсолютним значенням для збереження людської цивілізації, а й важливим значенням для стабільного функціонування держави та світового співтовариства загалом.

Не стоїть осторонь цих глобалізаційних процесів, змін та економічних небезпек, можливостей та переваг, міжнародного співробітництва, участі в світовому товарному обміні й Україна. Але при цьому в нашій країні ситуація загалом ще більш складна, ніж у світовій економіці, тому що в умовах світової економічної кризи більш уразливими є країни з трансформаційною економікою, і це повніше позначилося не лише на внутрішньому

економічному рівні країни, але й на досить низькому рівні її конкурентоспроможності в загальному світовому рейтингу.

Основними проблемами забезпечення економічної безпеки в Україні, що потребують першочергового вирішення є [12]:

- наявність та загострення економічної кризи в Україні в умовах збройної агресії з боку Російської Федерації;
- зростання корупції;
- погіршення добробуту населення та зростання рівня безробіття;
- різке падіння реального ВВП;
- втрата інвестиційної привабливості Україною.

Все це створює напруженість, нестабільність та загрози в економічному розвитку.

При цьому варто підкреслити, що основні загрози виходять не від самих економічних перетворень, а від непослідовності, не комплексності їх проведення, що призводить до гальмування процесу реформування. Негативні наслідки від цього відчуються не тільки в соціально-економічній сфері, а і у зовнішньоекономічній діяльності нашої держави.

За нинішніх обставин Україна навряд чи зможе швидко досягти економічної стабільності без міжнародної допомоги, зокрема, без підтримки реформ з боку країн Заходу та міжнародних фінансових організацій [6]. Однак, необхідно пам'ятати, що при врахуванні особливостей розвитку кожної національної економіки окремо, глобалізаційні процеси в основних параметрах все ж повинні регулюватися на міжнародному рівні, тому що суто стихійний характер їх розвитку не може певною мірою забезпечувати реалізацію інтересів усіх учасників глобалізаційного процесу, і в тому числі суб'єктів міжнародного підприємництва як на рівні країн, так і на рівні підприємств та їх об'єднань. Тобто, особливості розвитку процесів економічної глобалізації позначаються на діяльності останніх та на формуванні ринкової стратегії управління економічною безпекою суб'єктів міжнародного бізнесу.

Як бачимо, в сучасному світі відбуваються радикальні зміни. Головною тенденцією світового розвитку стала глобалізація. З одного боку, зростає взаємозалежність країн та регіонів, а з другого – посилюється розрив між багатими та бідними державами, загострюються соціально-економічні, соціально-політичні, етнокультурні суперечності усередині країн. Тому підтримання національної безпеки потребує нових підходів. У такій ситуації перебуває Україна, що зумовлює необхідність дослідження та втілення у життя науково обґрунтованої системи безпеки [13].

Поряд із виникненням і формуванням нових джерел та умов розвитку глобалізація створює виклики економічній безпеці держави. У сучасних умовах

без урахування цих викликів неможливо забезпечити стабільний розвиток та конкурентоспроможність національної економіки будь-якої країни. Найбільш актуальними викликами глобалізації, які створюють численні загрози економічній безпеці держави, є такі: нестабільність світової фінансової системи; розширення світових ринків для певних видів продукції, товарів і послуг; поширення кризових явищ; експансія передових країн світу; дефіцит ресурсів для розширеного розвитку [14].

Висновки з проведеного дослідження. Отже, Україна має бути залучена до процесу регулювання глобальних проблем міжнародної безпеки, оскільки світове співтовариство ввійшло в нову фазу розвитку – фазу становлення нової системи міжнародних відносин, яка змогла б дати відповіді адекватні новим викликам сучасності. На підставі наведеного слід констатувати, що за останні роки світ загалом, так і національні держави, зіткнулися з низкою нових викликів, які створюють загрозу безпеці, розвитку та благополуччю громадян. Водночас не кожна система економічної безпеки держави може продемонструвати свою стійкість перед цими викликами.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Пасічний Р. Національна безпека України в епоху глобалізації / Р. Пасічний // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2012. – Вип. 24. – С. 108–111.
2. Нижник В.М. Економічна дипломатія та економічна безпека України: навчальний посібник / В.М. Нижник. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 299 с.
3. Смовженко Т.С. Українська людина в європейському світі: виміри ідентичності: навч. посібник / Т.С. Смовженко; [за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра філос. наук, проф. З.Е. Скринник]. – К.:УБС НБУ, 2015. – 609 с.
4. Аванесова Н.Е. Системний підхід до формування стратегії забезпечення економічної безпеки оборонної промисловості України в умовах євроінтеграції / Н.Е. Аванесова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2017. – Вип. 57. – С. 20–27.
5. Горбачук А.І. Економічна дипломатія як складова національної та міжнародної економічної безпеки в сучасній світовій економічній думці / А.І. Горбачук // Вчені записки університету «КРОК». – 2013. – Випуск 34. – С. 79.
6. Ільєнко О.В. Стратегії міжнародної економічної безпеки в умовах глобалізації (маркетинговий аспект): [монографія] / О.В. Ільєнко. – К.: НАУ, 2013. – 360 с.
7. Міжнародна економічна безпека / [уклад. Кравчук П.Я.]. – Луцьк: Луцький НТУ, 2016. – 110 с.
8. Коломієць О.В. Особливості системи міжнародної безпеки в умовах глобалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-р. політ. наук: спец. 23.00.04 Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку / Олег Валерійович Коломієць. – Одеса, 2015. – 37 с.

9. Білас І.Г. ООН та сучасні виклики і загрози міжнародній спільноті та безпеці в умовах глобалізації / І.Г. Білас // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. пр. – К., 2001. – С. 34–39.

10. Іжнін І. Проблеми транскордонної безпеки у світі, що змінюється / Ігор Іжнін // Транскордонна безпека: політико-правовий, соціально-економічний та гуманітарний виміри: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції; [Упор. Р. Вовк, О. Кучик], (14 квітня 2016 р., м. Львів). – Львів, 2016. – 89 с.

11. Чехович Т.В. Забезпечення міжнародної безпеки міжнародно-правовими засобами / Т.В. Чехович // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 1. – С. 277–283.

12. Концепція (основи) національної безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id>

13. Дзьобань О.П. Проблеми захисту національних інтересів України у сфері державної безпеки в умовах геополітичних трансформацій XXI століття: [монографія] / О.П. Дзьобань, В.Я. Настюк, В.В. Бєлєвцева. – Х.: Право, 2013. – 295 с.

14. Глазов О.В. Національна безпека: сутність, ознаки, концепція та геополітичні чинники / О.В. Глазов // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. – 2011. – Вип. 143. Т. 155. – С. 42–46.

REFERENCES:

1. Pasichnyi R. (2012) Natsionalna bezpeka Ukrainy v epokhu hlobalizatsii [National security of Ukraine in the era of globalization]. Ukrainian national idea: realities and prospects of development, vol. 24, pp. 108–111.

2. Nyzhnyk V. M. (2007) Ekonomichna dyplomatiia ta ekonomichna bezpeka Ukrainy [Economic diplomacy and security]. Khmelnytskyi: KhNU (in Ukrainian).

3. Smovzhenko T. S. (2015) Ukrainska liudyna v yevropeiskomu sviti: vymiry identychnosti [Ukrainian person in the European world: identity dimensions]. T. S. Smovzhenko, Z. E. Skrynnyk (Eds.). Kyiv: UBS NBU (in Ukrainian).

4. Avanesova N. E. (2017) Systemnyi pidkhid do formuvannia stratehii zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky oboronnoi promyslovosti Ukrainy v umovakh yevrointehratsii [System approach to strategy formation for ensuring economic security of the Ukrainian defense industry in the conditions of European integration]. The bulletin of transport and industry economics, vol. 57, pp. 20–27.

5. Horbachuk A. I. (2013) Ekonomichna dyplomatiia yak skladova natsionalnoi ta mizhnarodnoi ekonomichnoi bezpeky v suchasni svitovii ekonomichnii dumtsi [Economic diplomacy as a component of national and international economic security in the modern world economic thought] Scientific notes of «KROK» University, vol. 34, pp. 79.

6. Iliencko O. V. (2013) Stratehii mizhnarodnoi ekonomichnoi bezpeky v umovakh hlobalizatsii (marketingovy aspekt) [Strategies of international economic security in the globalizing world (marketing aspect)]. Kyiv: NAU, pp. 360 (in Ukrainian).

7. Kravchuk P. Ya. (ed.) (2016) Mizhnarodna ekonomichna bezpeka [International economic security]. Lutsk: Lutskiy NTU (in Ukrainian).

8. Kolomiiets O. V. (2015) Osoblyvosti systemy mizhnarodnoi bezpeky v umovakh hlobalizatsii [Features of the international security system in the globalizing world] (PhD Thesis), Odesa.

9. Bilas I. H. (2001) OON ta suchasni vyklyky i zahrozy mizhnarodnii spilnoti ta bezpetsi v umovakh hlobalizatsii [UN and current challengers and threats to the international community and security in globalizing world]. Actual problems of international relations, Kyiv, pp. 34–39.

10. Izhnin I. (2016) Problemy transkordonnoi bezpeky u sviti, shcho zmyniuietsia [The problems of cross-border security in a changing world]. Proceedings of the Transkordonna bezpeka: polityko-pravovyi, sotsialno-ekonomichni ta humanitarnyi vymiry (Ukrainian, Lviv, April 14, 2016) (eds. Vovk R., Kuchyk O.), Lviv, pp. 89.

11. Chekhovych T. V. (2013) Zabezpechennia mizhnarodnoi bezpeky mizhnarodno-pravovymy zasobamy [Providing international security by international legal means]. Scientific Works of the National Academy of Internal Affairs, no. 1, pp. 277–283.

12. Kontsepsiia (osnovy) natsionalnoi bezpeky Ukrainy [Conception (basis) of national security of Ukraine]. Retrieved from <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id> (in Ukrainian).

13. Dz'oban' O. P., Nastiuks V. Y., Bielievitseva V. V. (2013) Problemy zakhystu natsionalnykh interesiv Ukrainy u sferi derzhavnoi bezpeky v umovakh heopolitychnykh transformatsii XXI stolittia [Problems of protecting the national interests of Ukraine in the sphere of state security in the conditions of geopolitical transformations of the XXI century]. Kharkiv: Pravo, pp. 295.

14. Hlazon O. V. (2011) Natsionalna bezpeka: sutnist, oznaky, kontsepsiia ta heopolitychni chynnyky [National Security: Essence, Signs, Concept and Geopolitical Factors]. The scientific works of Petro Mohyla Black Sea National University, vol. 143, no. 155, pp. 42–46.

Kharun O.A.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of International Economic Relations,
Khmelnyskyi National University

Koshivska M.V.

Master,
Khmelnyskyi National University

INTERNATIONAL ECONOMIC SECURITY PROBLEMS UNDER CONDITIONS OF GLOBALIZATION

The purpose of the article is to define problems of providing international economic security and ways of their solution in the globalizing world.

We have developed the relevant challenges of globalization, which create numerous threats to the economic security of the state. We have described the influence of economic globalization processes on the formation of a market-based economic security management strategy of international business subjects.

It is stated that the relevant challenges of globalization are following: the instability of the global financial system; broadening of world markets for certain types of products, goods, and services; the spread of crisis phenomena; expansion of the world leading countries; resource gap for expanded development.

It is noted that the status of the world economic process at the current stage is defined by the intensification of the international division of labour under the influence of the scientific and technological revolution, the reinforcement of production internationalization and circulation, the growth of the role and financial sector, and the globalization of economic development. The consequence of these processes is the growth of interdependence and unity of the countries also in solving problems of ensuring international economic security.

Using the research of leading economists, we have ascertained that the modern world economy in its development has reached a point, which requires cardinal changes in the regulation of international institutions, prevention of economic crises and ensuring international economic security in general. However, the relevant problems of providing economic security in the system of national security of the countries have been partially disclosed, as well as the ways of their solution.

We have noted that today there is a number of latest threats to the international security system of all levels that require coordination of the overall efforts of states, international institutions, and the international community to counteract them. The classification of causes that affect the current state of the international security system is particularly relevant.

Therefore, there is an urgent need in the systematical and continuous investigation of this important problem for the world community, working out of effective measures for its solution, which will ensure stability and peace in conditions of growing international tension.